І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV Ч. 37. ДЖЕРЗИ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 26-го ЛЮТОГО 1958 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 26, 1958 No. 37. VOL. LXV.

ЕКОНОМІКА КРАЇНИ СИЛЬНІША ВІД ЇЇ КРИТИКІВ -- КАЖЕ АЙЗЕНГАВЕР

УРЯД ГОТОВИЙ ДО АКЦІЇ, ЩОБ НЕ ДОПУСТИТИ ДО ПОВАЖНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗАТРИМКИ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер промовляв на Крайовій Конференції для Справ Харчів і заявив, що економіка ЗДА є сильніша від тих „слабодухів і маловірів", що її критикують. Президент мав на думці колишнього президента Гаррі С. Трумана, який недавно гостро критикував господарську ситуацію ЗДА і закидав урядові пасивність в цій ділянці, — але не назвав його по імені.

Президент сказав: „Я хочу вам сказати таке: економіка цієї країни є сильніша від духа тих людей, які, як я це бачу, плачуть над нею і твердять, що вона не є добра". Але Президент одночасно заявив, що уряд має готові пляни акції, якщо б виявилося, що господарство країни погіршується, і що треба йому допомоги для скріплення. Президент казав, що ця країна потребує довір'я. „Тепер немає часу на те, щоб прислуховуватися до слів людей — маловірів. Тепер є час на те, коли відвага і здоровий глузд не допустять до зменшення числа затруднених і не дозволять, щоб зменшення в економіці стало більше". Перед президентом Айзенгавером промовляв віце-президент Ричард М. Ніксон, якого промова подобалася членам конференції, бо виявляла, що промовець простудіював проблему, яку порушував у своїй промові. Ніксон заявив, що економічно „ЗДА є далеко сильніші як СССР, і то не тільки в ділянці рільництва, але і взагалі в продукції. І щоб ви не читали в часописах, або не чули в радіо, я таки твердежу, що економіка наша є вільна, здорова і сильна, і то така сильна, що навіть деяка група політиків не може втягнути її в депресію". Президент Айзенгавер висловив надію, що незабаром економіка ЗДА почне поліпшуватися. Але Президент висловився проти збільшування федеральних видатків на публічні роботи, як це дехто пропонує, бо воно тепер не є доцільне. Колишній президент Гаррі С. Труман заявив у Ню Йорку таке на цю промову Айзенгавера: „Всі маловіри знаходяться в Республіканській партії". А говорячи про республіканську критику своєї промови, Труман заявив: „Коли колоти свиню, — то вона квичить".

Національна продукція зменшилася на 1.5 відсотка в останній чверті 1957 р.

Вашингтон. — Департамент торгівлі повідомляє, що національна продукція в останній чверті 1957 року зменшилася на 1.5 відсотка. На це зменшення найбільший вплив мало те, що нагло зменшилися в жовтні-грудні минулого року видатки на інвестиції. Національна продукція в минулому році становила 434,400,-000,000 долярів в річному відношенні, а в останній чверті минулого року вона виносила тільки 432,600,000,000 долярів в річному відношенні (Річне відношення дістаємо тим способом, що національну продукцію з одного місяця множимо через 12). Та все ж таки четверта чверть 1957 року була на 6,600,000,000 долярів більша в порівнянні з останньою чвертю 1956-го року. Національна річна продукція вартости 434,400,000,000 долярів в 1957 році була на 5 відсотків більша від національної продукції в 1956 році, коли вона виносила 414,700,-000,000 долярів і була на 6 відсотків більша в порівнянні з 1955-им роком. Але одночасно треба додати, що минулорічне збільшення національної продукції в чотирьох п'ятих сталося тому, що внаслідок інфляції валюти збільшилися ціни на товари і за виконану працю.

МекЕлрой не бачить кінця примусової військової служби

Вашингтон. — Секретар оборони Ніл Г. МекЕлрой зізнавав на Підкомісії Збройних Сил в Палаті Репрезентантів і заявив, що він не бачить кінця примусової військової служби. Представник підкомісії твердив, що збільшення платень військовикам може спричинити те, що не треба буде кликати до військової служби, бо буде доволі добровольців. На це відповів секретар оборони, що до того ще дуже далека корога. МекЕлрой домагався 318 мільйонів долярів на збільшення платень для тих вояків, які довший час служать у збройних силах країни. Асистент секретаря оборони Вільям Френсіс заявив, що запропоноване збільшення платні — тільки перший крок до того, щоб створити професійні збройні сили в ЗДА і скасувати примусову в них службу.

РУТЕР ПРОПОНУЄ ПОДАТКОВИЙ МОРАТОРІЮМ

Дітройт. — Голова Об'єднання Автомобільних Робітників Волтер П. Рутер вислав листа до Білого Дому, в якому пропонує мораторіюм від прибуткових податків, щоб тим способом скріпити економіку країни. В цьому листі Рутер домагається, щоб президент Айзенгавер вніс законопроєкт про те, щоб у всіх стейтах виплачувало допомогу під час безробіття в такій самій висоті і впродовж однакового протягу часу.

В АМЕРИЦІ

● **84-річна італійка** Анна Піццуро відплила кораблем „Сатурнія" з Ню Йорку до свого рідного Палермо на Сицилії, бо не могла призвичаїтися до американського способу життя. Вона рік тому прибула була до Ню Йорку, щоб жити з своєю родиною. Американські часописи подають цю новинку під заголовком „Батьківщина є там, де є серце".

● **На запалення в цій країні** в минулому році померло коло 60,000 осіб, а в 1956 році тільки 45,000. Минулого року померло більше людей на цю недугу, бо внаслідок азійської інфлюенци більше людей хворіло на запалення, яке приходило у зв'язку з недугою азійського флю.

● **40-річний батько 9-ох дітей** з Овенсборо, Кентаки Вінсент Белл, знайшов на вулиці 570 долярів і приніс їх додому, та просив жінку, щоб шукала за оголошенням в часописі, хто загубив ці гроші. Довідавшися, що це гроші Дюгена Веста, Белл віддав їх йому.

● **Стіфен В. Омельченко** з Нюйоркського Клюбу Піонерів здобув перше місце з маганнях Вокерс Клюбу Америки в Бронксі, Н. Й., пройшовши 6.75 милі впродавж 1:02.28 години. Друге місце здобув Волтер Дрешер із Хлоп'ячого Клюбу св. Антонія в часі 1:08.56.

● **Федерація** Протестантських Добродійних Аґенцій в Ню Йорку 25-го січня відзначила „за визначну працю" 99-річного адвоката Чарлза Кай Бирлінґгема річною нагородою Кістона. Пан Бирлінґгем вліті цього року відзначатиме 100-річчя з дня народин. Він був головою Добродійної Ради під час депресії в 30-их роках і працював на добродійному полі.

ПРЕЗИДЕНТА АЙЗЕНГАВЕРА зустрів у Вашингтоні „подвійний холод" після його повороту з коротких вакацій в Томасвілл, Джорджія. Президент вертався окружною дорогою через Фінікс в Арізоні, де він залишив свою дружину і її сестру. Вернувши до столиці, Президент підносить ковмір для охорони перед зимовим холодом. Другий „холод", який його там зустрів, був виступ б. президента Геррі С. Трумана та інших демократичних діячів з гострою критикою теперішньої адміністрації. Своїх критиків назвав Айзенгавер „малодухами" і „маловірами".

Сенат ухвалив законопроєкт про збільшення заборгування до 280 більйонів

Вашингтон. — 24-го лютого Сенат прийняв законопроєкт про збільшення висоти федерального заборгування з 275-ох до 280 більйонів долярів. Це збільшення обов'язує до 30-го червня 1959 року. Це вже четвертий раз Конґрес збільшує висоту федерального заборгування під час президентури Айзенгавера. Голова Сенатської Фінансової Комісії сенатор Гаррі С. Бирд без успіху домагався, щоб висота федерального заборгування становила тільки 278 більйонів долярів. Ухвалений в Сенаті законопроєкт мають переслати президентові Айзенгаверові до підпису. Демократичний сенатор Роберт С. Керр, який має бути наслідником Бирда на пості голови цієї комісії, заявив, що секретар скарбу Роберт Андерсон докладно обґрунтував, що треба збільшити заборгування до 280 більйонів. Палата Репрезентантів прийняла цей законопроєкт ще 23 січня.

Доллес остерігає проти обмеження торгівлі з закордоном

Вашингтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес зізнавав на Комісії Способів і Засобів в Палаті Репрезентантів і заявився проти того, щоб обмежувати торгівлю з закордоном при допомозі збільшеного мита від імпортованих товарів, як цього домагається група членів Конґресу, яка є прихильником економічного протекціонізму. — Доллес підтримував плян президента Айзенгавера, який домагається продовження на 5 років взаємного торговельного пакту з закордонними державами, щоб можна було з успіхом поборювати економічну експансію комуністів. Взаємний торговельний договір ухвалений по раз перший в 1934 році і часто пізніше продовжуваний, тратить вартість 30-го червня цього року. Згідно з цим договором президент ЗДА має право зменшувати мито від імпортованих товарів, — деколи він збільшує імпортові тарифи, коли треба охороняти домашній промисл від конкуренції з закордонними дешевшими товарами. Противники теперішнього договору хотіли б зменшити повновласті Президента зменшувати мито від імпортованих товарів, і Доллес гостро виступив проти цієї пропозиції.

Чи дійсно відозвалося друге радіо на „Експлорері"?

Вашингтон. — Випущений 31-го січня американський штучний сателіт Землі названий „Експлорером" мав два радіові надавчі апарати. Сильніший із них перестав надавати сиґнали ще 12-го лютого, а слабший працює досі. Та 24-го лютого Дослідча лябораторія дістала звіти про те, що перше радіо на „Експлорері" знову надає сиґнали. Науковці в лябораторії не вміють цього пояснити, тільки просять ті станиці, як відобрали сиґнали з „Дослідника", щоб докладно провірили, чи ті сиґнали походять дійсно з американського сателіта. Звідомлення про сиґнали з сателіта прийшли з Гавани, Кубинська Республіка, і з Антофаґасті, Чіле, та з Середнього Сходу.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Відділ Об'єднання б. Вояків Українців в Ню Йорку** перевів в суботу 22-го лютого ц. р. свої річні Загальні Збори в домівці „Самопомочі", під головуванням п. Д. Галичина й І. Кедрина-Рудницького. Новим головою Відділу, що нараховує 104 членів, майже виключно ще учасників визвольних змагань з 1917-21 рр., переобрано д-ра Івана Козака, головою Контрольної Комісії став ген. О. Загродський та головою Товариського Суду — п. Д. Галичин.

● **В Австралії** відбуває тепер об'їзд тамошніх українських громад митр. Кир Максим Германюк з Канади. Він прибув до Сиднею 21 січня ц. р., 25 січня був у Канберрі. Кир Максим відправляє всюди Архиєрейські Богослужби та відбуває зустрічі з місцевим громадянством.

● **У Вінніпегу в Канаді** відбулася в неділю 23 ц. м. в приміщенні Українського Народного Дому сесія УВАН, присвячена пам'яті двох перших президентів Української Вільної Академії Наук: проф. Дмитра Дорошенка і проф. Леоніда Білецького. Програму виповнили доповіді і спогади про двох покійних українських учених, як теж вистава їхніх друкованих творів.

● **УВАН у Канаді** підготовляє вечір, присвячений Тарасові Шевченкові на 16 березня ц. р. під протекторатом Комітету Українців Канади. У програмі передбачено виступи молодих дослідників творчости Шевченка.

● **Український Студентський Клюб** в Монтреалі в Канаді при тамошньому Джордж Вільямс Каледжі улаштував в днях 27 січня до 1 лютого ц. р. Український Тиждень. Патронат перейняли посадник міста та різні сенатори й посли, як теж члени місцевої професури. У програмі Тижня відбулись виставка української книжки й українського прикладного мистецтва, вечір українського танку і пісні, доповідь панни Слави Сурмач з Ню Йорку і т. п.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ АРҐЕНТИНИ, АРТУРО ФРОНДІЗІ, віддає свій голос в Буенос Айресі, столиці країни, під час виборів в неділю 24-го лютого. Фрондізі є по професії адвокатом і його зараховували до „лівих". Хоч він сам гостро виступав проти комуністів і проти пероністів, одні і другі голосували в його користь, вважаючи його для себе „меншим злом", ніж його противники. Фрондізі здобув у цих виборах велику перемогу. Характеристику цих виборів та нового президента подає проф. Є. Онацький в статті „Арґентинські вибори" на 2-ій сторінці в цьому числі.

Морфі перевів наради у Лондоні й Парижі — летить до Тунісу

Париж. — Американський посередник у французько-туніському спорі, амбасадор державного департаменту Роберт Морфі, перевівши під кінець минулого тижня наради з членами англійського уряду, прибув в понеділок 24 ц. м. до Парижу, де, після двогодинної конференції з американським амбасадором Еморі Ґавтоном, разом із ним відбув довгу нараду з французьким прем'єром Феліксом Ґаяром і міністром закордонних справ Християном Піно. У Лондоні рішено, щоб дальші безпосередні розмови в Парижі й Тунісі переводив сам Роберт Морфі, без свого англійського колеги, Геролда Білі, делеґованого раніше англійським міністерством закордонних справ для цієї самої цілі. Роберт Морфі мав у вівторок 25 ц. м. відлетіти до Тунісії. Хоч офіційно нічого не сказано про дотеперішні висліди його розмов, проте за часописними коментарями його місія має дуже малі вигляди на успіх. Французький уряд і туніський президент Бурґіба займають зовсім протилежні становища, що їх трудно буде узгіднити. Французький уряд уважає, що посередництво повинно стосуватись виключно до відновлення безпосередніх переговорів між Францією і Тунісією у справі спільного контролювання туніссько-альжирського кордону та правного стану французького війська в Тунісії і морської бази в Бізерті. Зате президент Бурґіба одверто признає, що Тунісія не може і не хоче закрити свої кордони для втікачів з Альжиру й альжирських партизанів, а про французьке військо в Тунісії і базу в Бізерті може говорити тільки тоді, коли Франція у принципі погодиться на відкликання їх. Найважливіше, що Тунісія уважає, що в цих розмовах неможливо промовчувати війни в Альжирі, а французи не хочуть говорити про це, як про „внутрішню справу Франції".

В Італії іде спір за зміст конкордату з Ватиканом

Рим. — У Флоренції (Фіренце) розпочався судовий процес, який викликав сенсацію в цілій країні і став товчком до палких суперечок внутрі громадянства на тлі розподілу прав держави і Церкви у відношенні до таких справ, як вінчання, шкільне виховання і т. д. Цю проблему устійнили т. зв. Лятеранські акти, себто конкордат (договір) поміж урядом Муссоліні і Апостольською Столицею з 1929 р. Цей конкордат визнав право держави до цивільного вінчання громадян, поруч із церковним вінчанням. Але єпископ Пієтро Фіорделлі написав, а духовник Доніліо Аяцці оприлюднив друком пастирського листа з гострим натавруванням одного комуніста, який намовив свою наречену, щоб взяти тільки цивільний шлюб, без церковного. Комуніст заскаржив єпископа і редактора католицької газети до суду за образу чести та спричинення йому матеріяльної втрати, бо, мовляв, публіка збойкотувала його крамницю і він збанкротував. Суд у першій інстанції відкинув скаргу комуніста, бо, мовляв, єпископ мав право діяти по лінії церковних догм, але вищий суд опрокинув перший присуд і наказав перевести наступну розправу. На випадок засуду оскаржених — грозить їм в'язнична кара і грошова гривна.

У Франції зростає опозиція супроти політики уряду в Альжирі

Париж. — У місті Орлеанс у Франції відбулися масові збори, скликані радикал-соціялістичними і соціялістичними діячами, які проте не солідаризуються з політикою уряду Ґаяра в Альжирі. Головою цього табору у Франції є кол. прем'єр П'єр Мендес-Франс, який заступає думку, що треба признати принцип про право Альжиру на самостійність, прийняти посередництво Марокко і Тунісії в цій справі та змагати до створення північно-африканської федерації названих трьох країн у тісному союзі з Францією. Тільки такий шлях, мовляв, може закінчити війну в Альжирі, яка є вбивча для фінансів Франції, виснажує її фізично й морально, підрізує міжнародний авторитет і грозить повною втратою Альжиру. Промовці на тих зборах посли французького парляменту, запевняли, що багато їхніх парляментарних колеґ солідаризуються з ними у приватних розмовах, але не мають цивільної відваги виступити з своїми переконаннями публічно і відповідно голосувати. За загальним переконанням внутрішньо-французької опозиції, яка проте не хоче ніякого зв'язку з комуністами, передумовою для закінчення війни в Альжирі і зміни тамошньої політики Франції є димісіонування теперішнього міністра для справ Альжиру, соціяліста Роберта Лякоста, який — не вважаючи на свою нібито ліву приналежність — підтримує правих французьких колоніялістів.

АНГЛІЙСЬКЕ ЛЕТУНСТВО ДІСТАНЕ КЕРОВАНІ РАКЕТИ ВІД ЗДА

АНГЛІЙСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ І ПАЦИФІСТИ „ПРОТЕСТУЮТЬ" ПРОТИ РАКЕТНОЇ ЗБРОЇ

Лондон. — Королівське летунство — РАФ — як офіційно зветься англійське воєнне летунство, дістане за оприлюдненим в понеділок 24-го ц. м. англо-американським договором керовані ракети, що ними можна було б поцілити з баз на англійській території Ленінград, Москву і Одесу. У згаданому договорі, що його принципи прийнято ще на Бермудській конференції між през. Айзенгавером і прем'єром Геролдом Мекмілленом, стверджується, що ЗДА передадуть Англії на власність ближче неназване число керованих ракет для приміщення їх на базах на території Англії. Англія має збудувати ці бази, але Америка доставить ракети й усе відповідне вивінування, як також покриє кошти вишколу англійських вояків для орудування ракетами. Цей вишкіл буде переводитись частинно на американській території, але й частинно на території Австралії, з якою осягнено порозуміння щодо пробного вистрелювання ракет. Атомові стрільна для керованих ракет не будуть власністю Англії, а тільки Америки і під доглядом американського війська. Щодо практичного використання ракет на випадок війни, то рішення про це може прийти тільки обопільне, Англії й Америки. Зрештою, стратегічне значення цих ракет підлягає оцінці військового штабу НАТО. Осягнена згода обов'язує на 5 років, після яких може прийти ревізія порозуміння за попереднім піврічним зголошенням. — За часописними коментарями, ЗДА передадуть Англії коло 60 ракет типу „Тор", що його винайдено в дослідних стаціях летунства. Летунський „Тор" має нібито ту перевагу над „Юпітером" суходільної армії, що він більш удосконалений і годиться для швидкої серійної продукції. Засяг цієї ракети — 1.500 миль, себто 2.-250 кілометрів. Договір про це схоплено в меморандумі, що його переслано у формі вимінних листів між англійським амбасадором у Вашинґтоні Геролдом Каччія і заступником державного секретаря Християном Гертером. Оприлюднення того меморандуму викликало гострі протести в Англії. Коли англійський секретар оборони Дункан Сандіс заповів в палаті громад появу такого договору, то соціялістичні посли домагалися, щоб припинити влаштування в Англії баз для керованих ракет, поки не вичерпається всіх заходів для осягнення порозуміння з Совєтами для міжнародного роззброєння. Англійський міністер відповів соціялістам, що мусить бути збережена рівновага військових сил та запитав їх, чи — на їх думку — Совєти чекають з улаштовуванням ракетних баз на своїй території. Пацифісти уладили невеличку демонстрацію перед англійським парляментом, з участю яких 350 осіб. На середу і четвер цього тижня передбачено спеціяльну дебату в палаті громад над цією справою. Англійські соціялісти і пацифісти арґументують, що цивільне населення в околиці проєктованих баз „стривожене" магазинуванням близько їх домів ракет і атомових стрілен. Англійські соціялісти, пацифісти, духовенство й деякі кола інтелектуалів уважають, що керовані бази з американськими ракетами в Англії — це провокація супроти Совєтів, які таким чином звернуть проти Англії свої ракетні й атомові атаки. Військовики й уряд відповідають на це, що на випадок війни все одно Англія стане предметом совєтських атак, а краще, щоб вона була озброєна і могла боронитись, ніж мала б безборонно ждати на ласку-неласку Москви.

Нассера оваційно вітали в Дамаску

Дамаск, Сирія. — Диктаторський президент новопроголошеної З'єдиненої Арабської Республіки Гамаль Абдель Нассер несподівано, без попереднього заповідження, прилетів в понеділок 24 ц. м. до столиці Сирії Дамаску. На летовищі не було нікого з офіційних чинників, але вістка про його приїзд миттю поширилася і стягнула на вулиці Дамаску тисячі мешканців. Нассер негайно з летовища поїхав до дому кол. президента Сирії Шукрі аль-Куватлі, який тепер є його заступником. З бальконy його палацу Нассеер виголосив до юрби народу палку імпровізовану промову. Він висловив радість, що вперше в свому житті знаходиться в Дамаску, „серці арабського світу". Дамаск прийняв святочний вигляд, на вулицях сформувались спонтанні походи з музиками. Приїзд Нассера засекречено з остраху перед можливістю якогось замаху. — Тим часом з Іраку 40 членів іракського парляменту прибули з відвідинами до столиці сфедерованої з Іраком Йорданії. Йорданські парляментаристи будуть ревізитувати Ірак. Йорданія і Ірак збережуть свої парляменти, але мають вибрати представників до „супер-парляменту", зверхньої і координаційної парляментарної палати для вирішування спільних справ.

У СВІТІ

● **Папа Пій XII**, з нагоди посту, різкими словами натаврував низький стан побожности й упадок моралі в родинному та публічному житті в столиці Італії — Римі. Він виголосив на цю тему проповідь, як епархіяльний владика Риму. Папа вказав на численні випадки самогубств, легкодушне спричинювання автомобільних катастроф із шкодою для чужого життя і майна, погоню за газетними сенсаціями та обичаєву скандалістику. Папа порівнював сучасне життя з поганськими часами.

● **Арабська громада в Ізраїлі** зголосила офіційну скаргу до ізраїльського уряду проти подорожіння цін за молоді дружини. За старою мусульманською традицією наречений платить „окуп" батькові нареченої. Цей окуп зріс за останніх сім років на 900%. У 1950 р. така „оплата" в пересічі була $100 — тепер — $900. Араби просять законної охорони проти самочинного „підбивання ціни" старшими заможніми чоловіками, зі шкодою для молодих чоловіків, які ще не доробились маєтку та хотіли б одружуватись.

● **Автомобільний Клюб в Англії** у порозумінні з міністерством комунікації та летунськими компаніями виготовляє такі орієнтаційні знаки на різних перехресних суходільних шляхах, які були б допоміжні для пільотів, що „загубились" в леті чи, внаслідку технічних пошкоджень, не всилі порозумітись з летовищами через радіо.

● **У французькому містечку** Сант Венуа - ля - Форе записано диковинну статистику: ця громада нараховує тільки 370 душ, але в минулому році прийшло там на світ 277 дітей, причому тільки троє з них були — французами! Розгадка загадки: на терені громади знаходиться американський військовий шпиталь, який став славний своїм гінекологічним відділом. Тому приїздять до нього навіть з далеких околиць породільниці, дружини американців у Франції. Але за французьким законом народини мусять бути вписувані в метрикальну книгу даної громади.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРШИЙ ПЕРЕДВИБОРЧИЙ ЗУДАР

Бенкет у готелі Шератон у Вашингтоні з участю 3,000 найвидатніших діячів Демократичної партії з цілої країни, треба вважати першим передвиборчим зударом з республіканцями, хоча передвиборча кампанія ще формально не зачалася. Тон головних промовців на тому бенкеті — колишнього президента Гаррі Трумана, двократного колишнього кандидата на президента Адлея Стівенсона й ін. — як і ціла атмосфера цієї політично-товариської імпрези значно різнилися від тону й атмосфери бенкетів, що їх з такою самою ціллю перевели республіканці 20 січня ц. р. у 27-х стейтах країни, з центральним бенкетом у Шикаго, де промовляв през. Айзенгавер. Коли цей останній прославляв баланс 5-річного урядування теперішньої республіканської адміністрації, твердив, що Америка сильніша нині, ніж будь-коли раніше, таврував песимістів і закликав до виключення з виборчої кампанії проблеми оборони країни, то згадані демократичні промовці з найбільшою гостротою і різкістю критикували адміністрацію і в темних барвах змальовували теперішню однаково внутрішньо-господарську, як і закордонно-політичну ситуацію.

Відкидаючи драстичні слова й епітети, що їх не щадив кол. през. Труман під адресою теперішнього уряду, і що ними негайно Крайовий Комітет Республіканської партії відплатився своїм опонентам, головні закиди демократів такі: республіканська адміністрація довела своєю політикою до теперішньої господарської кризи з 5 мільйонами безробітних; вона послабила оборонну здібність країни; вона обнизила повагу Америки в очах зовнішнього світу; вона представляла всі невдачі, як перемоги, та закривала перед народом дійсний стан речей, особливо щодо совєтських технологічних успіхів. Республіканська відповідь на ці закиди твердить, що це наскрізь невірне представлення ситуації, що саме республіканська адміністрація довела Америку до шпилю добробуту, а теперішня господарська знижка — це лиш кількамісячний епізод, та що військова сила Америки і її значення у світі стоять на вершинах.

Однаково зміст мериторичних закидів, що їх робить Демократична партія Республіканській, як і згадані різкі й неперебірливі епітети, говорені одні одним, вказують на гострість, з якою буде вестись цьогорічна виборча кампанія за опанування Конґресу. Вона буде теж передвісником кампанії в 1960-му році за становище президента ЗДА, отже за опанування державної адміністрації. Всі без вийнятку пресові коментатори стверджують, що теперішня коньюнктура корисна для Демократичної партії: совєтські успіхи на Середньому Сході, заскочення Америки совєтськими спутніками, врешті теперішня господарська криза — все воно настроює маси некорисно для уряду, якому — правильно, чи неправильно — приписується вину. Виборчі „математики" вираховують, що коли тепер демократи мають в Сенаті 49 місць проти 47 республіканських, а в Палаті репрезентантів 231 мандат проти 200 республіканських при 4-ох необсаджених, то в осінніх виборах вони цей стан значно поліпшать.

Зате непевніші вигляди щодо президентських виборів у 1960-му році. По-перше, неможливо передбачити нині, яка буде ситуація в краю й широкому світі — за 2 і пів року. Відомо теж, що в американських виборах рішають не тільки партійні програми і гасла, але й особи кандидатів. Американська демократія тим і замітна, що виборець висловлює власні й ні від кого незалежні погляди та голосує на того, до кого має найбільше довір'я і кого найкраще знає. Коли у виборах конґресменів і сенаторів рішають місцеві відносини, то у виборі президента американський громадянин керується у великій мірі своєю оцінкою кандидата, без уваги на його партійну приналежність: яка його особиста популярність, які його персональні дані на це найвище становище.

Перший поважніший передвиборчий зудар між демократами і республіканцями минулої суботи і неділі і словами і проблематикою вказує вже сьогодні на загальні напрямні в цьогорічній передвиборчій кампанії, яка, зрештою, розгорнеться щойно в половині року. Очевидно, що цьогорічні вибори будуть дуже важливі не тільки самі для себе, але і з думкою про 1960-ий рік, в якому вирішуватиметься, хто засяде у Білому Домі, і яка буде нова адміністрація країни. Це варто мати на увазі і нам, українцям, та вже тепер плянувати відповідні заходи, щоб у цю кампанію, отже у політику країни, включити проблему, яка спеціяльно нас інтересує та яка в нашому розумінні є одною з найважливіших американських проблем. Маємо на увазі справу всебічної американської допомоги визвольним змаганням українського та інших поневолених народів.

ТІЛЬКИ ВОВКИ Й ПАРТИЗАНИ В СЯНІЧЧИНІ Й УСТРІЧЧИНІ

Польська газета „Дзєннік Шикаґовскі" подала в числі за 15 лютого ц. р. цікавий репортаж одного з варшавських тижневиків про Сянiччину і відступлені большевиками Польщі українські області Ліська й Устрік Горішніх та Долішніх. Як виходить з репортажу, згадані околиці сьогодні здебільша обезлюднені і деякі села й містечка цілком опустілі і мертві. В Лютовиськах (містечко в Ліському повіті), що нараховували колись 2,150 мешканців і де на ярмарках продавано 2000 волів річно, живе всього 33 родини. Церкву обернено на костел, а в школі деякі кляси складаються всього з . . . однієї дитини. У селі Ступосянах автор репортажу, на питання про кількість населення, одержав відповідь, що живе там всього 20 душ із худобою. „Єдиним господарем на цих областях — стверджується далі є природа. По полях можна ходити і збирати овечу вовну, що її розкидають вовки, роздираючи овець".

„На кожній мапі, — сказано далі, — назви місцевостей визначають життя. З літер складаються слова Явірне, Черенне та інші. Це повинно визначати доми, загороди, дим з комина, порикування худоби . . . На кожній мапі, але не на мапі Бескидів. Ті назви — мертві. Визначають вони тільки місця, на яких колись щось було. Не важні назви і лінії, що визначають напрям доріг. Залишилися тільки напрямки. Дороги ж віддано в аренду Природі, і вони позаростали вільшиною. Щойно тепер лісові робітники починають корчувати траси. На ділі тільки здичавілі яблуні визначають слід давніх поселень. Густо на мапі від назв. Але все це тільки мертві назви . . . Ці терени під оглядом густини населення займали колись чи не друге місце по Шлеську. А сьогодні, коли хочуть заохотити лікаря, щоб переїхав на працю в ці околиці, то вміщають в газетах таке оголошення: „Аматор риболовлі і мисливства знайде зараз працю. Зголошування надсилати на адресу правління державних лісів у Перемишлі". Сьогодні бо повіт Устрікі Долішні нараховує всього . . . 10 мешканців на один квадратовий кілометр, отже є найменше заселеною областю в Польщі. По ньому йде Ліський повіт із 19 мешканцями на кілометр.

Поруч Природи й вовків „господарюють", як виходить далі з репортажів, друкованих у варшавській пресі, в цих околицях партизани. Вони діють не тільки в околицях Балигороду, де колись Українська Повстанча Армія зліквідувала комуністичного віце-міністра „народної оборони" Польщі Вальтера Сверчевського, але й інших околицях Сянiччини, зокрема, на опустілих теренах української Устрiччини, що її з легкої руки віддала Москва „народній" Польщі. Проведена у висліді вбивства Сверчевського „пацифікаційна акція" (спільними силами Польщі, ССР і ЧСР), цілком не зліквідувала різнородної партизанщини, яка в багатьох випадках продовжує боротьбу, ведену там колись відділами УПА. Партизанські загони, що діють на терені Сянiччини й Устрiччини, поповнюються і сьогодні, як і колись, українцями не тільки з лемківських земель, а й навіть із Карпатської України, але більшість цих відділів творять різнонаціональні дезертири із совєтської, польської та чехословацької армій.

Між „бандитами", як їх офіційно називає Варшава, і місцевими людьми з самого початку аж по сьогодні зобов'язує неписаний, але цілком таки дійсний договір. Партизани вимагають прохарчування і . . . дискреції, а за це гарантують населенню не тільки спокій і життя, але навіть — у випадку потреби — охорону й оборону проти польської державної „безпеки" (скорочено УБ). Ситуація створилася там сьогодні така, що навіть польські колгоспи („паньствове господарства рольне"), дотримуючися договору з „бандами", прохарчовують і зодягають реґулярно „хлопців" із двох найбільших партизанських загонів на цьому терені, очолюваних дезертиром із совєтської армії Бараном і колишнім словацьким комуністичним активістом Курачком. У своїй діяльності ці „загони", неокреслені політично й національно, нагадують дещо колишніх карпатських опришків і „збуйнікуф".

Баран, — як оповідають люди в Ряшівському, — це колишній совєтський танкіст із рангою „прапорщика" (?), що здезертирував із совєтського з'єднання, стаціонованого у Східних Прусах. Свої „операції" на терені Сянiччини і Устрiччини він веде вже понад 6 років. У своєму загоні має понад 150 людей, добре озброєних, зодягнених й добре утримуваних населенням. Зорганізував він теж справну „оперативну" розвідку. Інколи з польських областей перекидається він на Словаччину. На совєтську територію не надто квапиться, хоч у його загоні має бути чимало хлопців з українського Закарпаття.

Другий із партизанських командирів — це Йожка Курачко. Під час світової війни він був видатним словацьким комуністичним партизаном, що чимало допоміг совєтським парашутистам, скидуваним у Карпатах. Після війни Курачко служив у чехословацькій „службі безпеки" (СНБ) і навіть добився ранги підполковника, але несподівано і з невідомих причин „розійшовся" з СНБ і пішов „у гори", де діє вже від 1952 року. Його загін нараховує трохи менше людей, як загін Барана, але і його „хлопці" здебільша словаки і „тутешні", значить українці з Ряшівщини й інших лемківських повітів, дуже добре зорганізовані й озброєні. Обидва — Баран і Курачко — стосують у своїх „операціях" ту саму, що й колишні опришки, методу: відбирають у багатих і в держави, щоб давати бідним. При тому . . . вішають інколи зненавиджених комуністів.

Час від часу Варшава переводить показові „пацифікаційні" акції для ліквідації цих розбійницьких загонів. Але такі „акції" тривають всього кілька днів. Військові і поліційні з'єднання вертаються до міст, а Баран і Курачко — на обезлюднені, але господаровані ними разом із вовками терени. Востаннє проти діяльности цих загонів почала протестувати Москва, затривожена, як кажуть, тим, що до з'єднань Барана й Курачко почали тікати військові і цивільні українці із Турки, Самбора і Борислава.

Євген Онацький

ВИБОРИ В АРҐЕНТИНІ

Від Редакції: Цей коментар нашого кореспондента в Буенос Айресі був писаний 15-го лютого, отже на 8 днів перед виборами. Поки він наспів до Редакції і поки можна було його використати, вибори відбулися і д-р Фрондізі у них переміг. Цей факт не тільки не зменшує, але ще тільки підкреслює інформації та міркування проф. Є. Онацького, висловлені перед виборами.

Буенос Айрес. — Наші приятелі хорвати прислали до Української Центральної Репрезентації листа з „цікавою новиною", що, як зазначено в листі, була прийнята серед хорватів „з найбільшим вдоволенням": д-р Артур Фрондізі, президент Радикальної Партії Непримирних і кандидат на президента республіки, склав заяву, що в разі вибору його на президента він забезпечить усім чужинцям, які проживають в Арґентині, спокій і працю, і, крім того, спеціяльно зазначив, що „чужинецькі спільноти користуватимуться свободою діяти на користь виволення їх народів від комуністичного й чужинецького поневолення". При цьому він додав, що це становище партії та його особисте — становище принципове, „яке буде боронене в усякому разі . . ."

Новина дійсно цікава і варта відзначення, бо д-р Фрондізі і його партія в останніх днях, без сумніву, вийшли у передвиборчій боротьбі чи не на перше місце, відсуваючи на друге місце навіть д-ра Бальбіна з його Радикальною Народною Партією, що зібрала найбільше число голосів у попередніх виборах до конституанти і здавалася досі найпевнішою кандидаткою на перемогу і в цих виборах.

Треба признати, поперше, що д-р Фрондізі та його партія розвинули в передвиборчій боротьбі максимальну енерґію, виявивши в ній велику політичну і — скажімо — навіть просто таки демагогічну спритність: мури, стіни й ліхтарі столиці Арґентини вкриті численними відозвами до населення „непримирників" з портретами їх кандидатів і з короткими та ядерними гаслами, що промовляють до кожного: „Ми — за свободу, але чого варта свобода в злиднях?!" „Досить політичних переслідувань, — ми за національне єднання і за громадський спокій". Враховуючи симпатії, що їх „хустиціялізм" Перона викликав і продовжує викликати у народних масах, „непримирники" чимало з його гасел зробили власними і — найголовніше — виявили далекосяжне вирозуміння до всіх тих, що з тих чи інших мотивів були записані в переністичній партії, агітуючи за їх „реабілітацію". Внаслідок того чимало пероністів опинилися серед симпатиків „непримирних". А в останніх днях прийшло й сенсаційне повідомлення: Перон із свойого вигнання прислав наказ своїм вірним — не підтримувати так званих неопероністичних партій, які беруть участь у виборах, а від виборів або зовсім стриматися, голосуючи білими картками, або голосувати на Фрондізі та його партію — „не для того, щоб їх підтримати, але для того, щоб не дати можливости Бальбінові з радикалами-народниками отримати потрібну більшість голосів для створення сталого уряду". Перон далі ставить на анархію і на хаос, як на свої єдині шанси повернутися до влади. І хоч його впливи, внаслідок відомих подій у Венесуелі, значно впали, все ж нема сумніву, що велика частина з тих двох мільйонів голосів, що, з його ж наказу, голосували білими картками у виборах до конституанти, голосуватимуть тепер за Фрондізі.

За Фрондізі ж голосуватимуть і комуністи. Комуністи виявляють у цій передвиборчій кампанії відому всім нам активність. Користуючись тою свободою, що її демократичний уряд президента Арамбуру дав усім арґентинським громадянам після повалення перонівського режиму, комуністи розвивають колосальну пропаґандивну діяльність не стільки, зрештою, в конкретних цілях виборів, як в цілях популяризації своєї партії і в цілях так званої інфільтрації. Щодня відбуваються по всіх усюдах численні мітинґи. На один тільки вечір 14 лютого — для прикладу — призначено в різних місцях столиці 12 мітинґів, головно на великих площах та на перехрестях широких вулиць. Ця їх гарячкова діяльність не могла не звернути на себе загальної уваги (тим більше, що їхні серп і молот видно куди лише не звернете ока, особливо ж у віддалених від центру вулицях), і викликала оправдане незадоволення й побоювання серед демократичних кол столиці, свідомих справжніх цілей і небезпек цієї комуністичної пропаґанди й інфільтрації. Зрештою президент Арамбуру побачив себе примушеним, як іронічно завважив Соляно Ліма, кандидат на президента консервативної партії, виправдатися в тому, що „розвів комунізм в Арґентині". У промові виголошеній через радіо до арґентинського громадянства 13 лютого, президент Арамбуру сказав: „На наш робочий стіл прибуло багато проєктів, автори яких пропонують проголосити комунізм незаконним, але ми систематично відкидали цей засіб. Мусимо дати вияснення цій

(Закінчення на стор. 3-тій)

НА ПОРОЗІ ТРЕТЬОЇ ВЕЛИКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Перші штучні місяці, які обертаються довкола Землі, є познакою того, що людство вже стоїть на порозі третьої великої революції, яку називатимуть в історії атомовим віком або добою швидкости й космічних просторів. Коли говоримо про третю революцію, то треба згадати про ті два винаходи, які започаткували першу й другу революції в нашій історії.

Науковці твердять, що людське життя почалося десь так півмільйона років тому. Впродовж 475,000 років людина дійшла до життя кочівника, який займався ловецтвом і живився дикими овочами. Але 25,000 років тому людина пережила першу велику революцію, — стала осілим рільником. Ця „рільнича революція" навчила її пляново дбати про своє прохарчування і стала початком широкого творення людської культури, яка сягає аж до другої половини 18-го віку, коли почалася друга велика революція, так звана „промислова революція", яка триває ще й досі.

Тут треба підкреслити, що перша доба людської історії тривала сотки тисяч років, а перехід до другої доби також не відбувся за короткий час. Друга доба була майже в 20 разів коротша за першу. Не знаємо, як довго триватиме третя доба, започаткована атомовою бомбою, не знаємо й того, як довго триватиме переходовий стан від „машинової доби" до „доби швидкости", але можемо передбачати, що той перехід буде дуже короткий в порівнянні з попередніми.

Вже тепер можна говорити про деякі познаки тієї нової доби, в яку вступило людство.

І так, війна перестала бути тим, чим вона була в минулому. Попередні війни, навіть ще друга світова війна, вирішували деякі спори, і після закінчення збройних дій народи знову жили, деколи ще в більшій приязні, як перед війною (нпр., Західня Німеччина, Японія і ЗДА). Небезпека нової світової війни зовсім не зменшилася, але вільний світ свідомий того, що спричинник її бере відповідальність за долю всього людства. Нашою трагедією є те, що ворог вільного світу — комуністична Московія — може використати війну як засіб для опанування світу або як засіб для того, щоб втриматися при владі, що збанкротувала в своїх „успіхах".

Внаслідок щораз дальшого поступу медицини й технології, населення світу збільшується в такому темпі, що уряди держав і науковці повинні поважно застановитися над проблемою прохарчування. Покищо уряд ЗДА має клопіт із надвишкою харчів, але в світі є величезні райони, для доживлювання яких не вистачило б американської надвишки харчів.

Автоматизація праці — це ще одна познака нової „доби швидкости". Фахівці вже не раз заявляли, що не треба боятися зросту безробіття внаслідок механізації праці. Але й робітничі організації і керівники підприємств повинні дбати про те, щоб число кваліфікованих робітників постійно збільшувалося.

Дехто з інженерів гадає, що при повній механізації праці робітний день триватиме 24 години, бо не буде виплачуватися огрівання машин лише на вісім годин праці, якщо більшість фабрик працюватиме впродовж цілого дня, то це матиме великий вплив на людське життя, і тоді поняття дня і ночі втратить своє значення.

Мало хто з працівників любить свою працю, бо вважає її тільки засобом до життя, який не дає жадної приємности. Автоматизація праці у великій мірі обмежить людську працю, дасть людині змогу використовувати свій хист і забезпечить їй деяку свободу дії. І тоді, на думку деяких соціологів, вже не буде великої різниці між працею і дозвіллям.

Ще в 19 столітті поступ в технології праці мало в чому залежав від поступу в так званій чистій науці. Але тепер технологія стала дитиною основного теоретичного наукового досліду, і тому вже в найближчому майбутньому технологічні винаходи появлятимуться в щораз швидшому темпі. Отже, треба буде постійно вишколювати робітників для праці біля машин, які винаходитиме технологія. А це значить, що людина втрачатиме свою особисту волю та ініціятиву і чимраз більше залежатиме від соціяльної організації. Внаслідок цього зростатиме значення і сила організації, яких можуть надуживати бюрократи. Професор філософії Колумбійського університету, Чарлз Френкел, передбачає, що людина з часом може втратити ті вольності, якими тепер втішається, навіть цього не запримітивши, хоч це зовсім не значить, що має запанувати тоталітарна диктатура.

Більше значення організацій, а в тому числі й держави, не мусить бути трагедією для людства, яке навчиться розуміти, що самі одиниці не можуть дати собі ради в добі повної механізації і рекордової швидкости. Більша небезпека полягає в тому, що людина, як пише Френкел, „зможе робити свої власні зорі і класти своє власне тавро на сонишну систему". Хоч ці зорі будуть не дуже далеко віддалені від Землі, все таки вони відорвуть людину від дотеперішнього її ґрунту.

Подорожі людини в космічні простори можуть стати для неї також джерелом невдоволення, зродивши в ній гордість і зарозумілість. Якщо ці осяги стануть власністю жадібних панування комуністичних диктаторів, а вільний світ залишиться позаду в цій ділянці, — то світ може зазнати найбільшої в своїй історії катастрофи. І тому поки існує загроза поневолення світу комуністичними ватажками, важко говорити про те, як виглядатиме людство в добі третьої великої революції.

Про дійсний поступ людства можна буде говорити аж тоді, коли над ними не висітиме комуністичний меч Дамокла.

Віктор Доманицький

МАЗЕПИНСЬКІ ЮВІЛЕЇ

(3)

5. Гуртки і централя „Прихильників гетьмана Івана Мазепи"

Кожна нова ідея потребує щирих, жертвенних та енерґійних носіїв і поширювачів цієї ідеї. Потребує їх також і ідея достойного відзначення Мазепинських ювілеїв новими виховно активнішими способами. Зокрема ідея створення фільму про гетьмана Ів. Мазепу потребує щирої ентузіястичної підтримки. Тому було б дуже корисним створити на місцях гуртки „Прихильників гетьмана І. Мазепи", які трохи пізніше створили б „Союз Прихильників гетьмана Ів. Мазепи".

Ця система організацій мала б за мету підтримати пляни й детальної програми ювілейних імпрез, висунуті як нашими науковими установами, так і Ювілейними Комітетами, і досягнути максимального їх здійснення. Це мав би бути мотор, що порушує цілу Мазепинську акцію, а в першу чергу — веде головну масу пропаґандивної роботи і збір потрібних на ювілейну акцію коштів. Вона мала б взяти на себе справу організації великого акційного підприємства для продукції українських історичних фільмів — в першу чергу — мазепинських. Вона могла б видавати місячник „Мазепинські Вісті".

6. Підготовча до Мазепинських ювілеїв праця

Підготовча до ювілеїв праця мала б бути всебічною в усіх ділянках культурного, релігійного, наукового, мистецького, національно-виховного й політичного життя українців вільного світу.

Українські Церкви та парафіяльні громади мали б приготовити урочисті заупокійні Служби Божі, Панахиди, змістовні проповіді про гетьмана І. Мазепу, його військо, його прагнення й досягнення.

Організації українських ветеранів мали б належно пом'янути поляглих за часів гетьмана І. Мазепи вояків-українців і їх союзників, видати збірник статтей під заголовком „Битва під Полтавою та причини її програ".

Ми маємо замало наукових розвідок та монографій про життя і працю гетьмана І. Мазепи та про його добу. Архівні матеріяли про це в европейських архівах, музеях і бібліотеках вповні не досліджені, не описані й не використані. Творів мистецтва про І. Мазепу та його добу, хоча й існує чимало, але творили їх здебільшого чужинці, замало ознайомлені з дійсним (правдивим) перебігом життя й праці І. Мазепи та з історичними подіями тієї доби, а часом — чужинці, ворожі українській справі. Тому є велика потреба в тому, щоб протягом цих двох років, що ще ділять нас від Мазепинських ювілеїв, українські науковці у вільному світі видали якнайбільше розвідок і монографій на мазепинські теми, дослідили якнайбільше архівних матеріямів (мазепіяни), дали синтезу дотеперішніх студій — дотепер знаної „мазепіяни". Українські поети, письменники, драматурги, композитори, малярі, скульптори, архітекти та інші мистці за ці два роки могли б дати багато мистецьких творів на мазепинські теми, додержуючи кроку з українською історичною наукою вільного світу та намагаючись у своїх творах якнайповніше відтворити історичну правду.

Українська преса, українські телевізійні програми та радіопрограми мали б опрацювати для себе дворічний плян підготови українського громадянства до Мазепинських ювілеїв та переведення самих ювілеїв (8 липня та 3 жовтня 1959 р.) і ці пляни реґулярно й систематично переводити в життя. З'їзд української преси, телевізії і радіо з Мазепинським порядком дня міг би принести Мазепинській акції дуже багато користи.

Українські режисери, диригенти хорів, організатори імпрез мали б вибрати і досконало підготовити для ювілейних Мазепинських імпрез передусім твори самого І. Мазепи (дума і вірш), інсценізації з творів Ф. Дудка: „Великий Гетьман" та з творів Б. Лепкого; рецитації віршів українських поетів про Ів. Мазепу та новостворені поетичні й драматичні твори; нарешті музичні й вокальні твори, пов'язані з ім'ям Ів. Мазепи, — старі й нові. Конечним є мандрівний Мазепинський театр драми, опери й балету; Мазепинський мандрівний хор, Мазепинський концерт бандуристів.

Українські кінорежисери, кіноартисти й кінопродуценти вільного світу, об'єднавши свої сили, мали б створити монументальний науково-об'єктивний фільм „Іван Мазепа — гетьман України" та низку коротких Мазепинських фільмів для телевізії. Мазепинський з'їзд робітників кіна міг би дуже й дуже допомогти в реалізації цієї центральної точки Мазепинської акції.

Отже, роботи перед нами багато — дуже багато! Треба кожному українцеві усвідомити своє завдання та ролю в цій акції, намітити свій плян праці і негайно почати його виконання.

7. Значення урочистих відзначень Мазепинських ювілеїв

Ці урочисті відзначення ювілеїв Мазепи мають передусім етично-моральне значення. Вони мають виявити любов, вдячність і пошану сучасної ґенерації українського народу до одного з найбільших своїх патріотів і вождів. Колись, в дохристиянський період українці вміли шанувати своїх предків і героїв — ціла тодішня релігія, мистецтво і побут були підпорядковані згадкам, подякам і вшануванню померлих членів роду. Отже, сучасні урочистості були б бодай частковим відновленням найстарших традицій українського народу.

Врочистості мали б і виховне значення для нашої молоді. Українська молодь, бачачи, як українське суспільство з власної волі і масово любить, шанує своїх провідників та героїв, діставатиме охоту до праці для загалу, — для української нації для незалежної Української Держави.

Ще більше виховне значення матиме самий зміст і форма Мазепинських імпрез. Не одного „Савла" вони навернуть на „Павла", не одного українця з походження зроблять українцем з переконання. Отже, вони розширять і поглиблять ряди українців у діяспорі, викличуть більший інтерес до українського культурного, громадського та політичного життя взагалі.

Для української культури ювілеї дадуть нагоду й можливість створити нові духові цінності: наукові розвідки, твори поезії, письменства та мистецтва.

Для зовнішнього світу врочистості будуть показом-мірилом єдности та організованости українців, показом-мірилом зрілости їх до самостійної держави.

8. Поможіть Мазепинській акції

Програма Мазепинської акції широка й глибока. Один рік часу для такої програми — мало, дуже мало. Тому треба поспішати з організацією Ювілейних Комітетів і Союзу Прихильників гетьмана Івана Мазепи та його гуртків на місцях, з мобілізацією коштів.

Але можуть бути й інші — відмінні погляди, і, як відповідь на цю статтю, до редакцій газет наспівно вплине чимало статтей, заміток, листів — опозиційних, реформуючих, доповнюючих; можливо також і співчуваючих, морально посилюючих.

Хто знає, чи редакції газет зможуть все те надрукувати, а якщо й надрукують, те саме друкування забере багато часу. Автор цих рядків не має можливости слідкувати за цілою українською пресою, і тому для користи справі просить учасників дискусії пересилати йому відписи того, що послане у зв'язку з цією статтею до тої чи іншої редакції. А незалежно від ходу дискусії автор просить організації і провідну українську верству бути активними в Мазепинській акції: організувати Ювілейні Комітети, творити гуртки Прихильників гетьмана І. Мазепи, збирати кошти на Мазепинську акцію.

Адреса автора:
Viktor Domanyckyj
653 Erie Street S. E.
Minneapolis 14, Minn., U.S.A.

ВИБОРИ В АРҐЕНТИНІ

(Закінчення зі стор. 2-гої)

нашій поведінці. Ми знасмо небезпеку доктрини рабства, в якій людина — тільки іграшка найжорстокішого державного імперіялізму, знасмо й форми, в яких вона діє, але все ж не завагалися дати їй свободу, хоча й уважно стежачи за нею, щоб арґентинський нарід пізнав її, відчув і витворив свою власну духову зброю, щоб перемогти її. Проголосити її незаконною, значило б зіґнорувати існування проблеми і знищити тільки зовнішню форму комунізму, бо він працює й потаємки, і саме там він діє з найбільшою інтенсивністю й успіхом. Ми спостерегли в багатьох проблемах, що комуністи опановують ситуацію внаслідок своєї витривалости, впертости і винняткового вміння проникати, дармащо становлять незначне кількістю ядро. Тож, хай прокинеться демократія і боронитьси всіма родами зброї, поки ще не пізно. Це не урядова проблема, це проблема народу, всіх тих, що люблять свободу і згодні боронити її на кожному терені, де б не вирішувалася доля республіки..."

Комуністи виставили були власних кандидатів на президента і на віце-президента, але потім, врахувавши свої можливості, від тих своїх кандидатів відмовилися і дали наказ своїм партійцям голосувати за... д-ра Фрондізі та його партію. Одночасно було проголошено, що, хоча комуністи в багатьох пунктах не поділяють політичної програми радикалів-непримирників, все ж мають чимало й спільних з нею пунктів, як от оборона національних багатств від чужинецьких капіталів, справжнє забезпечення прав робітників, встановлення селян, як власників, на землях, які вони тепер обробляють (за винагороду великим власникам), найширші демократичні свободи та незалежна зовнішня політика.

Ця заява комуністичного проводу, звернена не тільки до партійців, а й до симпатиків, викликала чимале враження і відразу настроїла антикомуністичні кола проти „непримирників". Почали ширитися чутки, що між Фрондізі та комуністичним проводом існує таємне порозуміння щодо майбутньої співпраці. Д-р Фрондізі негайно (вже на другий день) спростував ці чутки, заявивши, що позиція Центрального Комітету комуністичної партії — рішення одностороннє, яке його ні до чого не зобов'язує. Зрештою, Радикальну Партію Непримиримих відділюють мовляв, від комуністів надто глибокі ідеологічні різниці: „Нас відрізняє від них наше етичне розуміння невіддільности цілей і засобів, і нас відрізняють від них дві протилежні концепції про історичний і політичний сенс національного здійснювання, в якому радикалізм бере активну участь з часу своєї появи в арґентинському житті..." Д-р Фрондізі, відмітивши ще інші різниці, нагадав, що в 1945 році, коли сформувався спільний виборчий бльок разом із комуністами, радикали відмовилися взяти в ньому участь. „З тих самих причин відмовилися ми, — як це було своєчасно подано до загального відома — прийняти запрошення комуністичної партії сформувати теж і тепер спільний виборчий бльок..." Спростувавши також чутки про погодження з перохістами, Фрондізі заявив: „Хай знає арґентинський нарід, що хто б до нас не приєднувався і хто б нас не підтримував, ми не маємо і не матимемо ніяких пактів, таємних чи явних, і не зав'яжемо ні з якою партією чи особою, що підтримують наші кандидатури, ніяких компромісів. Наші єдині компроміси лише ті, що ми їх маємо з арґентинською нацією, і на їх здійснення покладемо нашу честь і наше життя".

Саме з уваги на згадане вище рішення комуністів голосувати за Фрондізі та його партію і на різні поголоски, з тим зв'язані, новина про заяву, яку зробив Фрондізі в справі поневолених комунізмом націй, набирає особливої ваги.

ТЕЙЛОР НАДІЄТЬСЯ НА ПРОТИРАКЕТНУ ЗБРОЮ

Шикаґо, Іллиной. — Шеф штабу армії ґенерал Максвелл Д. Тейлор надіється на успішність протиракетної зброї. Ген. Тейлор сказав в цій справі таке: „Ніколи не можна мати оборонної системи, яка була б на 100 відсотків певна. Але я мушу ствердити, що можливість випродукувати в ЗДА протиракетну зброю, на мою думку, збільшилася до підбадьорливого стану". Шеф штабу армії закликав до „холодної стійкости", хоч СССР шантажує вільний світ своїми керованими ракетами.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

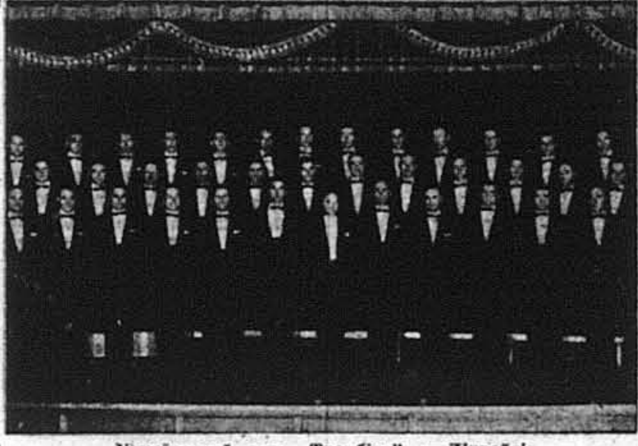
Дітройт, Миш.

Концерт Хору „Трембіта".

Український Хор „Трембіта", під дир. К. Цепенди виступить з першим власним концертом в гарній авдиторії Арт Інститут в Дітройті 2-го березня 1958 р., о год. 6.45 веч. Співучасником концерту буде визначний український піяніст Борис Максимович. „Трембіта", — новозаснований чоловічий хор в липні минулого року, — являється репрезентативним ансамблем і гордістю Дітройтської Громади. Голосовий склад хору дуже добрий. Хор начисляє 45 активних членів, переважно з нової еміґрації як рівнож уроджениців Америки і Канади українського походження.

Завдання і цілі хору — плекати українське музично-вокальне мистецтво, а особливо українську народну пісню, і нести її славу між неукраїнське населення Дітройту і інших міст Америки і Канади.

В. Д.

Український хор „Трембіта" в Дітройті.

Ню Йорк, Н. Й.

Вечір творчости Теодосія Осьмачки.

2 лютого 1958 року, у великій залі Українського Народного Дому у Ню Йорку, при майже виповненій публікою залі, відбувся літературний вечір Теодосія Осьмачки. Вечір відкрив і вступне слово сказав проф. Григорій Костюк. У своєму короткому, але цікавому і річевому, слові проф. Костюк представив ввесь творчий шлях Теодосія Осьмачки, від 1920 року починаючи. Він вказав, що Т. Осьмачка в ті роки належав до найвидатнішого ґрона молодих письменників, що прийшли на зміну старшому поколінню і розпочали своєю творчістю нову добу в історії української пореволюційної літератури. Можна з певністю сказати, що багато з приявних на залі вперше почули, на ширшому тлі літературного процесу 20-х років характеристику і рецитацію зразків із таких давніх збірок Т. Осьмачки як „Круча" 1922 року, „Скитські вогні" 1925 і „Клекіт" 1928 року. Згадавши творчість Осьмачки пізніших вже еміґраційних часів доповідач підкреслив, що Т. Осьмачка самобутній і оригінальний поет, який сказав нове слово в українській пореволюційній поезії.

Наприкінці проф. Г. Костюк звернув увагу приявних на те, що в двох останніх числах київської „Літературної газети" за останній рік, надрукований злобний пасквіль, що його в основному спрямовано проти Об'єднання Українських Письменників „Слово". Зумисно перемішавши горох з капустою, автор цього пасквілю згадує Т. Осьмачку, називаючи його „запроданцем". Доповідач висміяв це „визначення" і сказав, що вся творчість і життя Теодосія Осьмачки, як у минулому так і тепер цілковито заперечують цю вигадану, злобну характеристику.

Після цього проф. Костюк попросив до слова Теодосія Осьмачку. В першій частині свого виступу поет зробив кілька цікавих зауважень щодо мистецтва слова взагалі і мистецтва перекладу зокрема. Спочатку складалося враження, що він проти всяких нових, вигадливих форм і засобів у мистецтві, проти так званого „модерного" мистецтва взагалі. При дальшому викладі думок стало ясно, що він рішуче і катеґорично тільки проти безідейної і порожньої забавки в мистецтво. Якщо найвидатливіша форма найдосконаліші мистецькі засоби є позбавлені глибокого ідейного спрямовання, не мають глибшого зв'язку з життям народу, то їх значення мінімальне. В крайньому випадку вони будуть забавкою невеличкого гуртка літературних гурманів. Але для народу, для його життя, для його історії і духовости такі явища не матимуть жадного значення.

Щодо значення мистецького перекладу, то Осьмачка гостро заперечив усталений погляд, що, мовляв, переклад це не творчість, а лише уміліcть. Справжній переклад, стверджував він, це глибока творчість, що збагачує кожну літературу в такій же мірі, як і оригінальні твори мистця. Для підтвердження цієї своєї думки поет вказує на практику перекладів в українській, польській, англійській та інших літературах, де справді мистецькі переклади посіли значне місце і збагатили у великій мірі національну літературу. І ніби ще для більшого підтвердження цієї своєї думки поет відразу ж перейшов до читання свого найновішого перекладу поеми Оскара Вайлда „Балада Редінґської в'язниці". Це була справді велика несподіванка. Поперше, ця поема ще ніколи не була перекладена українською мовою. І це тоді, коли вона має світову славу і є перекладена майже на всіх мовах світу. Отже, Т. Осьмачці належить честь бути першим перекладачем цієї поеми українською мовою. Подруге, відчувалося, що Теодосій Осьмачка вклав у цей переклад всю свою творчу душу. Похмурі мотиви „Балади Редінґської в'язниці" настільки суголосні з творчими мотивами Осьмачки, що важко сказати, де тут Оскар Вайлд, а де Теодосій Осьмачка. Але чи не найбільшою ревеляцією вечора була сама форма читання поеми. Т. Осьмачка прочитав свій переклад незвичним тепер для нашого вуха речитативом стародавніх народніх та історичних дум. Іноколи речитатив переходив не то у спів, не то у голосіння. І це доповнювало загальне враження. Публіка прийняла цю новацію по різному: одні із здивуванням, а інші — з захопленням. Але всі разом на закінчення нагородили поета вдячною довготривалою овацією. Це був один із небагатьох кращих літературних вечорів, що їх наша публіка мала нагоду слухати.

О. М.

Джерзі Ситі, Н. Дж.

Традиційна Ялинка.

За ініціятивою Батьківського Комітету Юнацтва СУМА в Джерзі Ситі, Н. Дж. (голова п. Григорій Вура) створено Святковий Комітет з таких організацій та товариств: Батьківського Комітету Юнацтва СУМА, ЮСУМА, СУМА, Пластприяту, Пласту, ООЧСУ, Т-ва „Самопомочі", Т-ва „Рідної Школи" та оркестри „Сурма" в Джерзі Ситі, Н. Дж., під протекторатом Філії УКК.

Святковий Комітет на першому своєму організаційному засіданні обговорив доцільність переведення такого традиційного свята та рішив запросити очолювати свято відомого громадського діяча проф. П. Савчука.

Програма Свята складалася з трьох частин: І. Офіційна частина: а) Відкриття й посвячення Трапези — місцевий парох; б) Бог Предвічний — у виконанні оркестри „Сурма", під керівництвом диригент. п. А. Кулинича; в) Святочна промова „Значення Ялинки" — проф. П. Савчук; г) Привітальне слово голови Філії УКК п. А. Шарана; ґ) Нова Радість Стала — у виконанні оркестри „Сурма". ІІ. Прийняття в заряді ВП Пань, Юних Сумівок, Пластунок та Учениць „Рідної Школи". ІІІ. Мистецька частина: а) „Сніжинки говорять" — Л. Храпливої у виконанні Пласту; б) Вірш „Народження" — у виконанні учениці „Рідної Школи" Ірини Дубецької; в) Бог Предвічний і Бог ся рождає — у виконанні ЮСУМА, під мистецьким керівництвом п. Івана Цьолки; г) „Свят Вечір" — інсценізація в 2-х відслонах — В. Павлусевича, у виконанні ЮСУМА та Пласту, під режисурою п. Івана Цьолки; ґ) Днесь поюще й Добрий вечір тобі — у виконанні оркестри „Сурма", під диригентурою п. А. Кулинича.

Свято відбулося 12-го січня ц. р. Імпреза почалася о 2.30 по пол. Велику залю наповнило старше громадянство з молоддю в кількості 385 осіб (заля вміщує 400 осіб), які засіли за гарно накриті столи, радісно зворушені такою спільною, величавою імпрезою. Молодь засіла організовано за окремі спільні столи.

За почесним столом засіли запрошені гості, з трьома парохами місцевої греко-католицької Церкви: о. монс. Вацою, о. Бачинським і о. Сірком на чолі з головою Свята проф. П. Савчуком.

Вікрив Свято о. монс. Баца, посвятивши Просфору й кутю та виголосивши відповідне пастирське слово. Оркестра „Сурма" під дириг. п. А. Кулинича виконала колядку „Бог Предвічний".

Коротку промову „Значення Ялинки" виголосив проф. П. Савчук. Промовець описав Свят Вечір, з його традиційною вечерею, кутею та різними стравами, сіном і дідухом на покуті. Наприкінці промовець закликав молодь шанувати національно - релігійні традиції, як це робили батьки.

Привітальне змістовне слово прочитав голова Філії УКК п. Антін Шаран. Після цього оркестра „Сурма" виконала колядку „Нова радість стала". На цьому закінчилася офіційна частина.

Друга частина розпочалась словом побажання голови імпрези проф. Савчука, який, піднявши ложечку куті, бажав присутнім веселих свят і нового щасливого року. Після цього всі спільно споживали різні страви, що їх приготовили ВП Пані, а подавали пластунки й юні сумівки.

Третя мистецька частина розпочалась сценкою „Сніжинки говорять", яку виконували члени Пласту. Виконування було гарне й мистецьке. Вірш „Народження" добре виконала учениця „Рідної Школи" Ірина Дубецька. Колядки „Бог Предвічний" і „Бог ся рождає" під мистецьким керівництвом п. Ів. Цьолка гарно виконали Юні сумівці. На мистецькому поземі пройшла інсценізація „Свят Вечір", у виконанні ЮСУМА та Пласту, під режисурою п. Ів. Цьолка. Закінчилася мистецька частина колядками „Днесь поюще" і „Добрий вечір, тобі" у виконанні оркестри „Сурма" під диригентурою п. А. Кулинича.

Патріотичне слово сказав о. Сірко, закликаючи поєднати національні традиції з релігійною духовістю. Змістовне слово - звернення сказав голова Батьківського Комітету п. Гр. Бура, звертаючись до молоді, щоб вона спільно працювала на національному полі, плекаючи й шануючи свої християнські, прадідівські традиції.

Майстром церемонії та заповідачем поодиноких точок програми був п. Іван Цьолко.

М. В.

Йонкерс, Н. Й.

Лемківська Вечірка.

Хоч забава це рід імпрези, про яку звичайно не пишеться в газеті, то все ж бувають забави, які своєю інтенцією, ціллю, й моральним успіхом, який вони часами мають, є чимось більшим ніж звичайними танцями і про них треба написати, щоб інші громади довідалися й собі таке саме влаштували.

Такою забавою була „Лемківська Вечірка", що її влаштував 8-го лютого Відділ Організації Оборони Лемківщини в Йонкерсі, Н. Й. Влаштовуючи цю Вечірку, Управа Відділу мала на увазі не тільки шляхетну ціль — зібрання фондів на допомогу тим українцям в Польщі, що повертають з по-німецьких земель Шлеську й Поморя до своїх сіл на рідній Лемківщині і там застають свої господарства поруйновані й понищені, які треба відбудовувати від основ, але також і те, щоб на Вечірку, як на імпрезі чисто розривкового характеру, могли разом зійтися всі виходці з Лемківщини — стара еміґрація, новоприбулі, і що найголовніше — представники лемків - консерватистів, т. зв. твердих лемків. Практика на терені Йонкерсу показує, що на такі імпрези, суто розривкового характеру, як Лемківський Пікнік, Лемківська Вечірка тощо, які досі влаштував наш Відділ, тверді лемки - консерватисти приходять громадно і на них стрічаються з членами нашої організації, пізнають себе взаємно і в той спосіб нав'язується співжиття між тими братами лемками, які називають себе старою нашою національною назвою — русини і тими, які прийняли нову назву — українці. До такого себепізнання, нав'язання контактів, а пізніше і до повної співпраці та поєднання обох таборів українців з Лемківщини якраз змагає наш Відділ, влаштовуючи такі імпрези. Це йому поволі, з щораз більшим успіхом, вдається.

Лемківська Вечірка в Йонкерсі, як це Управа Відділу сподівалася, мала великий матеріяльний, ще більше моральний успіх. На Вечірку прийшло багато українців; найбільше українців - виходців з Лемківщини, місцевих і сторонніх. Серед позамісцевих гостей бачили членів Відділів Організації Оборони Лемківщини з Елизабету і Нюарку, як рівнож були українці з Лемківщини, які тепер проживають в Ню Джерзі, Ню Йорку, Бруклині. Та найвідраднішим явищем було те, що серед гостей бачили ми багато представників лемків - консерватистів, які приязно гуторили з членами нашої організації, похвально висловлювалися про працю нашого Відділу, головно хвалили нашу допомогову акцію повертаючим українцям на Лемківщину, і дуже часто натякали про співпрацю між двома таборами братів-лемків, які досі жили відокремленим життям. І якраз це зближення, пізнавання, дружня розмова, яка напевно пізніше доведе до співпраці між двома досі ворогуючими таборами лемків, і були головною метою влаштування Лемківської Вечірки.

До цього часу в Йонкерсі (а напевно і по інших місцевостях), було так, що організації твердих лемків влаштовували різні імпрези реґіонально-лемківського характеру, як лемківські пікніки, вечірки, Русалля, Кермеши, тощо. Як відомо, українці з Лемківщини дуже люблять свої народні звичаї і на такі імпрези ходять дуже радо. Не раз бувало так, що на такій лемківській імпрезі, влаштованій організацією твердих лемків, було більше свідомих лемків, ніж твердих. Тепер Відділ Організації Оборони Лемківщини влаштовує такі самі реґіонально - лемківські імпрези, на які притягає не тільки свідомих, але також і твердих лемків. Радимо українцям з Лемківщини по інших місцевостях, а в першу черґу тим, де існують Відділи Організації Оборони Лемківщини також і в себе влаштовувати такі імпрези й закликати на них твердих братів. Слідуючою імпрезою, яку задумує влаштувати наш Відділ і до якої вже приготовляється, буде Лемківське Русалля, яка відбудеться в місяці травні.

Без перебільшення можна сказати, що Лемківська Вечірка була одною з найбільших забав сезону в Йонкерсі. Поза моральним успіхом, про який була мова вище, вона дала 646 долярів чистого доходу, який буде вислано на допомогу українцям в Польщі.

Н. Н.

Короткі Вістки

● **Південно-корейський уряд,** який перевів докладне слідство над причинами, чому пасажирський літак залетів, замість до столиці краю, Сеулю, до комуністів в Північній Кореї, ствердив, що це була докладно заздалегідь запляновааа змова. Виявилось, що між „пасажирами" було найменше сім комуністичних аґентів — усі вони записались в подорожньому бюрі під фальшивими призвищами й адресами. Здогадуються, що між ними був північно-корейський комуністичний летун, який насильно заступив під час лету американського пільота, бо літак дуже докладно залетів на комуністичне летовище біля Панмунджому. В літаку відбулась стрілянина і є ранені.

● **Італійсько-Українське Товариство** в Римі відзначило заходами представництва ВО УНРади, дня 28-го січня ц. р., 40-річчя проголошення незалежности Української Народної Республіки. Промовляли голова Товариства проф. Амедео Джявінні, д-р о. Атанасій Великий, ЧСВВ і д-р Василь Федорончук. Вітали українців з цієї нагоди представники литовців, поляків, альбанців і білорусів. Від імени маршала Дж. Бастіко, президента італійської комбатантської організації „Трикольоровий Італійський Союз", вітав українців ген. Г. Гвіда.

П'ЯТЬ ФРАНЦУЗЬКИХ КОНСУЛІВ, що на домагання туніського уряду мусіли залишити ту країну, прибули до Тунісу в дорозі до Франції. Туніс домагається також відкликання французьких військ, у відплату за недавнє збомбардування французькими літаками мирної туніської місцевости, що викликало велику політичну кризу в тій запальній частині світу.

РОДИНУ ГЕРРМАНІВ ТАЄМНА СИЛА ЗМУСИЛА ВТІКАТИ З МЕШКАННЯ

Сіфорд, Лонг Айленд. — Родина Джеймса М. Геррмана мешкала в своєму домі спокійно, та недавно якась таємна сила почала в цьому домі кидати речами та спричиняти різні шкоди. Тиждень тому скінчилося було діяння цієї дивної сили, але 21-го лютого почалося воно знову. В кімнаті був і запрошений поліційний детектив. Невидима сила два рази кинула порцеляновою фігуркою і вкінці її розбила, коли фігурка пролетіла 10 стіп у світлиці. Якась таємна сила кинула фляшку з чорнилом в повітря, поплямивши ним стіни і хідники. Цукорничка танцювала на столику і впала на долівку. Поліція досліджує цю справу, а родина Геррманів (чоловік, жінка, 13-річна донька і 12-річний син) покинули мешкання і живуть у сусіди. Кілька теорій оповідають у зв'язку з цим явищем: вібрація землі, електронічні поля, суперсонічні хвилі, ерозія землі або духи.

6 і 7 ТРАВНЯ ВІДБУДУТЬСЯ КРАЙОВІ ВПРАВИ В ПРОТИЛЕТУНСЬКІЙ ОБОРОНІ

Вашингтон. — З урядових кол повідомляють, що 6 і 7 травня відбудуться крайові вправи в протилетунській обороні. Це буде перша фаза цьогорічних протилетунських вправ, в якій будуть випробовувати стейтові і міські уряди цивільної оборони. В днях 14-18 липня будуть випробовувати Федеральну Цивільну Оборону, яка повинна давати допомогу тим районам, що „були знищені" під час ворожого налету. У вересні під час третьої фази цих вправ буде оцінка рятувальної праці під час ворожого налету.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

„Генерал" Хрущов погрожує „неперевершеною. силою" совєтської армії

Москва. — У Москві відбулось гучне святкування 40-річчя створення совєтської армії, на якому Нікіта Хрущов виступив публічно в уніформі генерала, наслідуючи цим „генераліссімуса" Сталіна, який приписував собі всі успіхи армії за другої світової війни, включно з перемогами під Сталінґрадом і Москвою. Нікіта Хрущов заявив у своїй промові в минулу неділю 23-го ц. м., що „совєтська армія вивінована найстрахітливішою зброєю, яка була невідома за всю дотеперішню всесвітню історію". Одночасно оприлюднений офіційний комунікат повідомляв про вивінування совєтської армії в далекосяжні ракети, які своїми атомовими стрільнами можуть поцілювати „кожне місце на земній кулі". По цій самій лінії промовляв на вечірному прийнятті на Кремлі військовий міністер маршал Родіон Маліновський. Маршал Іван Конєв, командант збройних сил держав так званого Варшавського пакту (СССР і його сателітів) в статті в комуно-німецькому щоденнику „Носс Дойчлянд" з нагоди 40-річчя совєтської армії закинув західнім великодержавам із НАТО, що вони „пляново приготовляють війну проти Совєтського Союзу й інших соціялістичних країн". Комуно-польський диктатор Владислав Ґомулка на прийнятті у Варшаві з нагоди цих самих роковин підніс тост у честь „вічного і нерозривного польсько-совєтського союзу". А комуно-китайський диктатор Мао Тсе-тунґ запевнив у своєму зверненні, що комуно-китайська армія буде завжди взоруватись на совєтській армії.

„Генерал" Нікіта Хрущов

Ґейтер про загрозу для Америки і вільного світу

Атланта, Джорджія. — Колишній голова Дорадчої Президентської Комісії, яка видала так званий звіт Ґейтера про загрозу для безпеки Америки, Г. Ровен Ґейтер промовляв на зборах членів Американської Адвокатської Фундації і знову повторив свою давнішу думку про те, що Америці й вільному світові загрожує нечувана досі небезпека. „Наша безпека загрожена, — казав Ґейтер, який є головою ради директорів Фордової Фундації, — не тому, що я вірю в тотальну нуклеарну війну, але тому, що наростають політичні, економічні й соціяльні сили, які є занепокоєні внаслідок страху перед нуклеарним знищенням, і які можуть розкласти структури і волю вільних народів та поневолити людство". Звіт цієї комісії був довірочний, але деякі його місця дістались до відома преси й радіових стацій.

Судан підтримує свої закиди проти Єгипту

Хартум. — Суданський прем'єр Абдулаг Халіл заявив, що Єгипет всупереч заяві президента Нассера далі порушує незалежність території Судану. Над суданським кордоном, мовляв, з'явилася сотня єгипетських вояків. Єгипетський полковник вивісив єгипетський прапор в суданському містечку Абу Рамада, за 15 миль на північ від порту Галяіб над Червоним морем. Тому суданський прем'єр заявив, що не може бути мови, щоб він відкликав вислані у прикордонну смугу суданські війська. Водночас він буцімто повідомив Раду Безпеки Об'єднаних Націй, що Єгипет не дотримав свого приречення — стриматися з усякою акцією до часу переведення в Судані парляментарних виборів і створення нового уряду. Це має статися в четвер цього тижня. З свого боку суданські власті звільнили 3 єгипетські човни, які привезли були Нілем поліційного капітана, 5-ох поліціянтів і 14 урядовців задля переведення на спірній суданській території плебісциту над сирійсько-єгипетською злукою. Ці урядові мали з собою виборчі скриньки. Суданські власті арештували їх, внеможливили їм переведення їх місії, і притримали їх до часу, поки в Єгипті відбувся плебісцит, після чого випустили на волю.

Ділимося сумною вісткою, що МІЙ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ

Ілько МАКАРЕНКО

помер несподіваною смертю 31-го січня 1958 року, проживши 52 роки.

Народився в Україні, Чернігівщина. Залишив у смутку дружину Дарію Макаренко, New Haven, Conn.

СЕНАТОР БРІДЖЕС ПРОТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОЛЬЩІ

Вашингтон. — Республіканський сенатор із Ню Гемпшир Стайлес Бріджес заповів, що буде поборювати законопроєкт про економічну допомогу Польщі, згідно з яким ЗДА мали б дати кредитів комуністичній Польщі на суму 98 мільйонів долярів. Сенатор Бріджес заявив, що виступатиме проти допомоги Польщі на Сенатській Комісії Видатків, якої він є членом. Бріджес боїться, що американська допомога допоможе урядові Гомулки „успокоїти населення".

● Голова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій Джордж Міні заявив, що оборонні заходи не допустять до росту економічної затримки в ЗДА. На думку Міні більша небезпека для цієї країни є від совєтських суґестій про коекзистенцію.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Т-во „Верховина", 184 Відд. повідомляє своїх членів, що Річні збори Відділу вібудуться в суботу, 1 березня 1958 р., о год. 5-ій по пол., в домівці при 423 Схід 9-та вул. (між 1-ою Еве. і Еве. "А" льокаль вид. кооперативи „Булава"), з таким порядком нарад: прийняття протоколу попередніх зборів, звіти Управи та Контр. Комісії та уділення абсолюторії уступаючій Управі, вибір нової Управи та Контр. Комісії. Того ж самого вечора, безпосередньо після Річних зборів відбудуться Місячні збори, в програмі яких є вибір одного делеґата і його заступника на 24-ту конвенцію УНСоюзу. — П. Содоль-Зілинський, предс.; Б. Ластовецький, секр.

Посмертні Згадки

МИХАЙЛО СУЛЯК, довголітній член Т-ва „Сокіл", Відд. 218 УНСоюзу в Campbell, Ohio, помер на удар серця, дня 3-го лютого 1958 р. Покійний народився 1894 р. в селі Нанчівка, пов. Старий Самбір, Зах. Україна. Полишив у смутку п'ять замужних доньок: Анну, Олену, Стефанію, Павлину і Емілію, 5 внуків і сестру в рідним краю. Похорон відбувся 7-го лютого, при участі Родини, Знайомих і Членів, з пох. заведення до укр. кат. церкви, а опісля на цвинтар Кальварію. — В. Й. П!

М. Стахура

ІВАН ВОРОНЯК, член Б-ва св. Арх. Михаїла, 147 Відд. УНСоюзу в Аллентавні, Па., упокоївся 20-го січня 1958 р. Покійний народ. в селі Явна Дольна, пов. Добромиль, Зах. Україна. Приїхав до Америки 1907 р. і майже увесь час працював на залізниці. Був одружений з Анною Ціоньо, з якою виховав 7 дітей — вже всі подружені. Крім них, полишив 14 внуків і одну внучку. Похорон відбувся 23-го січня, з укр. прав. церкви Преч. Діви Марії, при поважному числі Родини, Краянів і Приятелів. — В. Й. П!

ТЕОДОР МИЦЬО, член Б-ва св. Арх. Михаїла, 147 Відд. УНСоюзу в Аллентавні, Па., помер 24-го січня 1958 р., після 10-річної недуги. Покійний родом походив зі села Полоне, пов. Ліско, Зах. Україна. До Америки прибув 1908 р. Був членом УНСоюзу від прибуття, як також і вся його родина. Оставив 4 синів, 3 невісток та 5 внуків. Похорон відбувся 28-го січня, в укр. прав. церкві, а Тлінні Останки похоронено на парафіяльному цвинтарі. — В. Й. П!

• РОЗШУКИ •

Пошукую сестру КАТЕРИНУ з ОТИНЕВИЧ, замужна за Андрія Каменікова, замешкана в Дітройті. Пошукує брат Антін Яскерський з краю.

Stefan MEDWID
24 Creston St.
Roxbury, Mass.

Пошукую СЮНЯ ТУРЧИНА, сина Якова („Куби") зі Львова. Хто знає про нього і його адресу, або він сам, прошу зголоситися на адресу:

Myroslava Kozankiewycz
CHUBATYJ
360 Willow St.,
Bridgeport 10, Conn.

Пошукую ІВАНА НАГОРНЯКА, зі села Торговиця Пільна, пов. Городенка. Хто подасть мені його адресу, отримає $ 5 нагороди. Прошу голоситись на адресу:

M. WYSHYNSKY
538 W. Wrightwood Ave.
Chicago 14, Ill.

Марія Соловій з України пошукує свого стрия Романа СОЛОВІЯ як і тету Юстину Соловій — брата і сестру її батька Григорія. Зголошення просимо слати на адресу ЗУАДКомітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Розшукую рідного брата ЕЛІСЕЯ з Родиною. Розшукує брат Павло В. Писати на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
(for Pawlo P.)
P. O. Box 1661, Phila 5, Pa., USA

ТАРЗАН, ч. 4016. Що тепер?

Боротьба швидко припинилася. Тарзан підвівся, випростався, як лев, і видав пронизливий і сильний оклик перемоги!

Після того, потребуючи зброї, він узяв ніж своєї жертви і вложив його до піхви.

Тим часом дівчина, зачувши оклик перемоги, очуняла від переляку. — Поспішайте! — сказа вона. — Ходіть за мною...